

MARIBORSKI

Cena 1 Din

VEČERNIK
„JUTRA“

Uredništvo in uprava: Maribor, Aleksandrova cesta št. 13, Telefon 2440 in 2455
Izhaja razen nedelje in praznikov vsak dan ob 16. uri Velja mesečno prejemnik
v upravi ali po pošti 10 Din, dostavljen na dom 12 Din, Oglasni po ceniku, Oglase
sprejema tudi oglasni oddelček „Jutra“ v Ljubljani, Poštni čekovni račun št. 11.409

Aristide Briand

Včeraj popoldne je umrl v Parizu veliki francoski državnik Aristide Briand, večkratni minister in ministrski predsednik ter največji sodobni nosilec mirovne ideje, pobornik za razorožitev sveta in sporazum med narodi. Umrl je zadet od srčne kapi v 72. letu starosti.

Njegovo življenje je bilo neprestano delo za domovino in človeštvo. Oboje je znal spraviti v sklad in morda je bila prav v tem vsa njegova veličina. Njegovi načrti o razorožitvi, Panevropi itd. so se zdeli marsikomu fantastični, in nasprotniki so mu očitali celo neodkritosrčnost, neresnost in vse mogoče in nemogoče. S tem so pa samo dokazali, da niso doumeli njegove veličine, ki je po svojih zasnovah segala preko razdvojenosti sedanosti v svetlejšo bodočnost. Zato bo mogoča pokojnika pravilno oceniti šele bodoča zgodovina.

Z zavešniškim francoskim narodom, ki je z Briandovo smrtjo utrpel veliko izgubo, globoko sočuvstvuje tudi naš narod, zavedajoč se, da je s pokojnikom izgubil velikega in iskrenega prijatelja in zagovornika.

V srcih vseh pobornikov in prijateljev svetovnega miru bo Aristidu Briandu ohranjen časten spomin!

PARIZ, 8. marca. Pogreb pokojnega Aristida Brianda bo v soboto s Quai d'Orsay. Danes je bila posneta njegova mrliška maska. Krste ne bodo vozili na lafeti, ampak na navadnem pogrebnem vozu, ker hoče tudi po smrti ostati zvest svojemu miroljubju. Politične oporoke ni zapustil, dasi je zadnje dni urejeval svoje spise, pač pa je zapustil svojim sorodnikom 1.500.000 frankov, pri katerih je ušeta tudi vrednost njegovega posestva v Cocherelu, kjer bo našel poslednji počitek.

PARIZ, 8. marca. Vse francosko časopisje se obširno ukvarja z nenadno smrtjo Aristida Brianda, naglašujoč njegove velike zasluge za Francijo in svetovni mir. Leon Blum piše v »Populaire«, da je Briand zares hotel mir in je bil zares velik človek. To pove več kakor bi povedale vse fraze obširnega uvodnika. Mogoče — pravi nadalje Blum zagrenjeno — je bolje da Briand ni umrl na višku svoje moči, ampak v tišini zasebnega življenja, v katero je bil potisnjen v trenutku, ko bi bilo njegovo sodelovanje najbolj potrebno, ker s tem je vsaj obvarovan novih napadov. Sicer pa so ga napadi vedno bolj potiskali na socialistično, levico, iz katere je bil nekoč prišel.

V »Journalu« piše Herriot, da si je pokojni Briand zagotovil v srcih Francozov in človeštva najlepše mesto, saj je vse življenje deloval za ožje sodelovanje svetovnega miru. Šele poznejše generacije

UNIVERZE OSTANEJO.

BEOGRAD, 8. marca. Vlada je dokončno sklenila, da ostanejo vse tri naše univerze neokrnjene. Sklep je utemeljil prosvetni minister dr. Kojić pred narodno skupščino z besedami: »Smatrali smo, da morajo biti naša vsenčistična hrami, v katerih se bo gradila in izpopolnjevala naša nacionalna veda, naša nacionalna kultura. V te hrame in v ta žarišča vede in narodne kulture naj se po možnosti ne drega.« S tem v zvezi so bili odobreni tudi krediti za vse univerze in vse njihove fakultete.

STRASEN ZLOČIN V BEOGRADU.

BEOGRAD, 8. marca. V nedeljo zvečer sta dva neznanca odvedla osemletno Danico Crnogorčevno v neko barako v bližini vsenčističnega, kjer sta jo posilila in nato zadavila. Truplo nesrečne deklice je bilo najdeno že včeraj, o zločincih pa še ni sledu. Policija je aretirala več sumljivcev.

bodo mogle nepristransko in pravilno oceniti njegov pomen.

BERLIN, 8. marca. Tudi nemško časopisje posveča veliko pozornost Briandovi smrti in piše o pokojniku brez izjeme simpatično in iskreno.

»Vossische Zeitung« opozarja na dejstvo, da je bil Briand najzvestejši prijatelj pokojnega dr. Stresemanna in da bo Francija Briandovo izgubo prebolela še težje, kakor je Nemčija Stresemannovo.

»Berliner Tageblatt« naglašuje, da bomo Briandov spomin najdostojnejše počastili s tem, da bomo nadaljevali njegovo mirovno prizadevanja. V istem duhu pišejo tudi ostali listi.

ZMEDA NA JAPONSKEM.

TOKIO, 8. marca. Zaradi vojne s Kitajci se je gospodarski položaj Japonske silno poslabšal. Vse dviga denar iz bank. Včeraj je zaradi tega 5 velikih bank zaprlo lokale. Obenem se obrača javno mnenje vedno bolj proti Društvu narodov, katero dolži vseh neuspehov in zahteva od vlade, naj odpokliče japonsko delegacijo iz Ženeve.

Vreme.

Današnja vremenska napoved (opol dne): Vreme se bo zopet poslabšalo; najbrže padavine in ponoven mraz.

Zaprte.

Zdravniki strokovnjaki za srčne bolezni so se prepričali, da pri z maščobo zalitem srcu in srčni napaki naravna Franz Jožefova grenčica deluje sigurno in brez težave.

Položaj pred Šanghajem nespremenjen

JAPONSKE VESTI O NOVIH ZMAGAH. — IZKRCAVANJE ČET. — ČANG-KAJŠEK OBOLEL?

ŠANGHAI, 8. marca. Agencija »Rengo« javlja, da so se bili včeraj ves dan težki boji med Japonci in Kitajci. Naskoki so bili izvršeni na vsej fronti, in sicer pretežno po Japoncih, ki so naposled zavzeli kitajske postojanke pri Nanzijangu in prodrli do Vangpuja. Dopisnik »Renterja« pa javlja, da so japonske vojne ladje odplule proti toku Jangcekiangu in izkrcale 35 km od ustja nove velike čete.

TOKIO, 8. marca. Včeraj so dospele v Šanghaj nove japonske čete, broječe 14.000 mož. Izkrcale so se pri trdnjavi Vusungu.

ŠANGHAI, 8. marca. Po japonskih vestih je maršal Čangkajšek težko obolet. Zatrjuje se, da je bil zastrupljen in so Kitajci v zvezi s tem aretirali veliko število sumljivih oseb. Vest doslej uradno še ni potrjena.

Počastitev Briandovega spomina v narodnem predstavništvu

PRORAČUN MINISTRSTVA ZA GRADNJE IN PROMET. — SKUPNA SEJA NARODNEGA PREDSTAVNIŠTVA.

BEOGRAD, 8. marca. Narodna skupščina je včeraj ves dan nadaljevala podrobno proračunsko debato. Pred prehodom na dnevni red se je poslanec Rasto Pustoslemšek spomnil 82. rojstnega dne predsednika češkoslovaške republike dr. T. G. Masaryka in predlagal, da se mu odpošlje pozdravna brzojavka, kar je skupščina sprejela z največjim navdušenjem.

Prvi je prišel nato na vrsto proračun ministrstva za gradbe. Ekspozice o proračunu je podal minister Nikola Preka, ki je naglasil, da so bile zaradi varčevanja črtane vse postavke za nove investicije. Kar je ostalo, bo jedva zadostovalo za normalno vzdrževanje cest in mostov. Na vsak način pa bo čimprej potrebno najetje dolgoročnega posojila za izpopolnitev cestnega omrežja. Ostali načrti, ki so že izdelani, se bodo morali odgoditi na boljše čase. Za vzdrževanje cest je določenih 99 milijonov, za vzdrževanje mostov pa samo 2.400.000 Din.

Prvi debati, ki je sledila, so govorili razni poslanci, med njimi tudi Slovenec Albin Koman, ki se je zavzemal za regulacijo Save in Drave ter za odpravo kuluka, kar je pozdravila vsa zbornica. Proračun je bil nato soglasno odobren.

Sledila je razprava o proračunu prometnega ministrstva. Minister inž. Radičević je podrobno obrazložil sedanje stanje naših železnic ter poštne, telefonske in brzojavne ustanove. Naše železniško omrežje je zelo pomanjkljivo, zato bo treba še veliko žrtev in časa, da bo tako, kakršno bi moralo biti. V bližnji bodočnosti se bodo gradile le nekatere najnujnejše železnice, med katerimi je tudi proga St. Janž-Sevnica. Obljubil je nadalje reformo tarifarne politike. Pošte so prinesle lani 560 milijonov dohodkov.

KONFERENCE O PODONAVSKI ZVEZI.

PRAGA, 8. marca. V tukajšnjih poučenih političnih krogih zatrjujejo, da uvodni razgovori v smislu Tardieu jevega predloga o ureditvi podonavskega problema ne bodo v Ženevi. Splošno mnenje je, da se morajo poprej sestati tudi še zastopniki zainteresiranih podonavskih držav, da se sami medsebojno pogovorijo o svojih zahtevah, in sicer brez vsakega uplija ali pritiska veseli. Obenem zatrjujejo, da je koncept za novo akcijo izdelal češkoslovaški zunanji minister dr. Beneš, dočim je francoski ministrski predsednik Tardieu prevzel samo proktoriat. Konferenca s sodelovanjem včesil bo pozneje na Dunaju ali v Ženevi.

Novi obrtni zakon.

Z jutrišnjim dnem stopi v veljavo novi obrtni zakon in preneha veljati dosedanj obrtni zakon z vsemi novelami, kakor so: zakon o točenju alkoholnih pijač, zakon o trgovskih pomočnikih, zakon o nedeljskem in prazničnem počitku. Enako prestopajo z jutrišnjim dnem na področju vse kraljevine veljati tudi razne odredbe starega zakona o zaščiti delavcev, o obrtnih šolah, o prevozu z brodi, nadalje razne taksne tarife, kolikor se nanašajo na pristojnost notranjega ministra, zakon o razprodajah, zakon o avtobusnem prometu in druge odredbe dosedanjega obrtnega reda.

Mariborski pevci v radiu.

Radio postaja Ljubljana bo prenašala jutri zvečer iz velike kazinske dvorane v Mariboru koncert slov. nar. pesmi, ki ga priredi pevski zbor Fer. zveze. Radi tega opozarjamo občinstvo, da je pričetek koncerta točno ob 20. uri. Koncert bosta prenašala tudi Zagreb in Beograd. Po koncertu Fer. zveze — okoli pol 22. ure bo istotam še instrumentalni koncert glasbenega društva klasične gimnazije. Orkester vodi dijak Silvijo Haas. Radiopostaje bodo prenašale tudi ta koncert.

Smrtna kosa.

Pretekli teden so umrli v Mariboru: Josip Černe, star 23 let; Marija Bohakova, 78 let; Ana Senekovič, 39 let; Terezija Toplakova, 83 let; Lovrenc Noč, 56 let; Feliks Šalamun, 31 let; Ljudmila Glavačeva, 66 let; Jakob Urbančič, 92 let in Frančiška Rutvihova, 68 let. Naj v miru počivajo!

Nezgodbe na poledici.

Včeraj popoldne so prepeljali z rešilnim avtom v tukajšnjo splošno bolnišnico tri že priletne ženske, ki so se pri padcih na zaledenelih tleh hudo ponesrečile. V Studencih je padla 68letna Neža Sajkova, stanujoča na Aleksandrovi cesti in si zlomila desno nogo nad kolonom. Na domačem dvorišču je spodrsnila 68letna branjevka Heleni Špilakovi, da si je zlomila levo roko. Desnico pa si je zlomila Terezija Štrasova, stanujoča v Orožnovi ulici, ko se je vračala včeraj popoldne domov in padla na zaledenelcem trotoarju.

S policije.

Včeraj in davi je policija aretirala štiri osebe, dva moška radi pretepa in tatvine in dve ženski radi beračenja in hotapstva. Zabeleženih pa imajo nadalje v policijskih bukvah trinaest raznih prijav radi tatvine, razgrajanja, kaljenja nočnega miru, tri prijave radi prekoračenja policijske ure in več prijav radi kršitve cestno-policijskih predpisov. Preteklo noč je policija prekontrolirala nekatere zakotne gostilne in napravile lov na nočne ptičke, ki pa so se poskrile, in racija zato ni imela nobenega uspeha. Tako vsaj se glasi uradno poročilo.

Poceni meso.

Jutri v sredo bodo od 8. ure naprej prodajali na stojnici za oporečeno meso pri mestni klavnic 450 kg govedine in 100 kg teletine po Din 5 in sicer do 2 kg na osebo.

Iz Glasbene Matice.

V nedeljo ima mešani pevski zbor redno vajo.

Mestna hranilnica v Mariboru

je imela dne 4. marca 1932 svoj 70. občni zbor.

Iz letnega poročila posnemamo: Denarni promet je znašal v minulem poslovnem letu 300.358.296.89 Din.

Hranilne vloge: a) na hran. knjižice Din 116.550.181.52, b) vloge v tek. računu Din 15.249.930.—, skupno Din 131.799.572.52. Kljub veliki gospodarski krizi so vloge narastle napram letu 1930 za Din 772.380.84, kar izpričuje veliko zaupanje, ki ga zavod vsestransko uživa.

Stanje posojil znaša: hipoteknih Din 60.920.511.—, občinskih Din 16.665.082.—, meničnih Din 192.010.—, v tekočem računu Din 27.009.458.41. Naložbe koncem leta 1931 Din 12.056.782.42. Gotovina koncem leta Din 1.819.847.19.

Obrestna mera za vloge je bila 5, proti odpovedi 6 in pol odstotkov. Obrestna mera za posojila 8 do 10%.

Upravni odbor je imel v minulem letu 5 sej, ravnateljstvo pa 45.

Revizijo zavoda je izvršil od 8. do 12. februarja t. l. g. Vlad. Pušenjak in našel vso poslovanje v vzornem redu. Bilanço je pregledal in odobril pregledni odbor Mestnega načelstva. Najvažnejši sklep v minulem letu je bil, da Mestna hranilnica pomore mestni občini pri zidavi nove osnove šole za magdalensko predmestje z zneskom 4 milijone Din in tako razbremeni davkoplačevalce mesta Maribora.

Upravni odbor je izrekel toplo zahvalo predsedniku ravnateljstva msgr. dr. Ant. Jerovšku za vso skrb in brigo, ki ima za zavod ter je pohvalno omenil delo svojega uradništva.

Našemu zavodu želimo tudi v tem poslovnem letu lep napredek!

Mariborske komunalne zadeve

USPEŠNE INTERVENCIJE ŽUPANA DR. LIPOLDA V BEOGRADU.

Te dni se je mudil naš mestni župan g. dr. Franjo Lipold v Beogradu, kjer je interveniral v raznih komunalnih zadevah in dosegel znatne uspehe. V prvi vrsti je požuril potrditev novega občinskega proračuna in prisostvoval tudi zadnji seji v finančnem ministru. Visti, da je proračun že potrjen, sicer niso točne, pričakovati pa je, da se bo to čimprej zgodilo, in sicer brez bistveno važnih korektur.

Župan se je nadalje zlasti zavzel za rešitev vprašanja gradnje carinarniških objektov. Na ponovno intervencijo pri finančnem ministru je dosegel, da bodo v kratkem novi razgovori glede možnosti izvedbe tudi še drugega dela načrtov, gradnje carinarnice in carinarniških skladišč.

Po sklepu in naročilu mestnega občinskega sveta je obiskal župan prosvetnega ministra in ga opozoril na veliko škodo, ki bi jo utrpelo naše mesto, če bi se ukinile nekatere srednje šole. Vprašanje redukcij šol sicer še ni dokončno rešeno, vendar pa je g. župan dobil utis, da Mariboru v tem oziru ne grozi nobena nevarnost. Prosvetni minister bo popolnoma upošteval pomen Maribora kot središča okrožja in važnega obmejnega

ozemlja. Osnovna šola za magdalenski okraj se bo tudi gradila, kakor je bilo sklenjeno, urediti pa se mora poprej še vprašanje zamenjave stavbišča, ki je, kakor znano, last železniške uprave. Komisijski ogled bo izvršilo te dni mešano zastopstvo mestne občine in železniške uprave. Ko bo to izvršeno, se bodo prva dela takoj pričela.

Prav tako se je župan informiral tudi glede na vprašanje priključitve okolice k mestu. Zadeva zaenkrat še ni aktualna, postala pa bo takoj, čim bo uveljavljen novi zakon o občinah, ki bo najbrže že v jesenskem zasedanju predložen narodnemu predstavništvu.

Obenem je župan obiskal tudi prometnega ministra in mu razložil željo celokupnega prebivalstva severnega dela Slovenije, da se zopet uvedejo nekateri vlaki, ki so bili nedavno ukinjeni. Dosegel je, da bo v kratkem sklicana posebna konferenca, na kateri se bo ves p. o. blem še enkrat temeljito proučil in je zato zelo verjetno, da bodo vsaj nekateri vlaki zopet uvedeni.

Zadeve ostalih intervencij še niso dozorele za javno razpravo, zato bomo o njih poročali pozneje, ko postanejo bolj aktualne.

Šahovska simultanka.

Šahovski mojster Andre Lilienthal priredi v sredo 9. t. m. ob 8. zv. v kavarni Jadran simultanko s poljubnim številom igralcev; na željo tudi par slepo igranih partij. Vsi prijatelji šaha so vabljeni, da se igre udeležijo. Šah. igre prinesite s seboj! Kibici dobrodošli!

AKADEMIJA

Akcija za znižanje najemnin.

Na sestanek akcijskega odbora, ki bo drevi ob 20. uri v Nabavljalni zadrugi na Rotovškem trgu, naj zanesljivo pošljejo svoje zastopnike vse stanovske in strokovne organizacije, med njimi tudi avtonomnih nameščencev in Društvo odvetniških in notarskih uradnikov.

»Vsakdo ve, kje ga žuli čevlji.«

Mučen prizor se je nudi minulo noč pasantom na Državnem mostu. Okoli polnoči je nameraval skočiti z mosta v Dravo čevljarški pomočnik Ivan Š., katerega pa sta še v zadnjem hipu zadržala dva moška. Na klice je prihitel na pomoč tudi službujoči redar, ki je s težavo odvedel kandidata prostovoljne smrti z mosta in spravil na njegov dom v Linhartovi ulici. Na redarjevo vprašanje, zakaj si je hotel končati življenje, je pomočnik Ivan samo filozofsko odvrnil: »Vsakdo ve, kje ga žuli čevlji.«

NARODNI DOM

Zbor »Angleškega krožka«.

Redni letni občni zbor Angleškega krožka se vrši v četrtek 17. t. m. ob ¼ 20. uri v prostorih drž. realne gimnazije, pritličje levo, 1. vrata.

Paberki iz dni pomožnih akcij

PISMO O DOBRODELNOSTI, PRAVI IN NEPRAVI BREZPOSELNOSTI, IN KAJ JE TUDI DOBRODELNOST.

Spoštovani g. urednik! Zelo se trudite, da bi bilo z vzajemno pomočjo vsega prebivalstva pomagano onim najbednejšim, ki so v mestu in okolici ob hudi zimi najbolj prizadeti. Mnogo dobrega so že storili vsi sloji, kateri le količkaj zmorejo, čeprav je na žalost še mnogo takih, ki se za »fehtarenje« niti ne zmenijo... Nekateri celo pravijo, da je popolnoma prav tako, kakor je. Dovolite mi, g. urednik, da Vam zadevo podrobneje razložim.

Pomožne akcije skušajo olajšati najhujše gorje vsem najpotrebnejšim. Posebno trgovci dobro poznajo »trojke«, ki nabirajo s polami ali knjižicami in se ne dajo zlepa odpraviti. Tudi naši vrli skavti so s križi in težavami spravili skupaj mnogo blaga, ko so s tovarnim avtom mestne občine nabirali po vsem mestu. Krasno uspeli februarški koncert je prav tako dokaz, da Maribor rad pomaga, kolikor je v njegovi moči.

In tako so se aktivirale ogrevalnica, nakazila za hrano, drva, obleko itd. Vse te ustanove vrše svoj samaritanski posel v prid brezposelnim in drugim siromakom. Ščasoma se je tem akcijam pridružila tudi okolica.

A kakor ima vsaka stvar svojo solnčno in senčno stran, tako je tudi dobrodelnost rodila nekatere slabe posledice. Le nekaj primerov.

Pred »Borzo dela« je stal Albin in čakal, da se ga kdo usmili in ga vzame v službo. Bil je hlapec, zima ga je predčasno vrgla iz službe in napolnil se je v mesto. Prav nič mu ni bilo žal za vinskih goricami in tihimi holmi... Mesto nudi mnogo več, četudi ni cvenka! In tu je Albinu priskočila na pomoč pomožna akcija; dobil je obuvale, v samostanu obed, jutraj in zvečer pa kaj toploga v ogrevalnici. Pričakuje še podporo za

brezposelne. To je veselje tu sredi vrvenja in med lučicami širnega mesta! In prav nič ni treba delati, prav nič se truditi...

Na borzo pa pride gospodar, ki išče konjskega hlapca. Ostavi se pred poslopjem, kjer se solnči grupa močnih, mladih moških. »Iščem konjarja«, pravi gospodar iz Pohorja. Nihče se ne oglasi, niti ne vpraša po plači... »V mestu je bolje, smo bolj »brez skrbi!« pravi Albin in se zasuče na peti s »Savo« med zobmi. Gospodar je odšel domov in je še danes brez hlapca. Po svoji vasi razlaga, da ni krize, saj so v mestu dobre volje in — brez vseh skrbi...

V oddelku za ženske je gneča. Nad 30 služkinj, postrežnic itd. se greje v ozkem prostoru in čaka na službe. Dame prihajajo, gledajo in odhajajo... Stari obrazi! Že več tednov sedijo in čakajo. Brez posla so, kar jim še očitno ugaja. Ko pride gospodinja in ponudi 150 Din plače in vso oskrbo mladi začetnici, se ta zato niti ne zmeni. »Saj nisi nora!« jo »pouči« starejša, češ — 250 Din je najmanjši zahtevek. Opoldne je naval pri pomožni akciji, kjer dobijo vse potrebno... »Ubože brezposlenke!« bi vzkliknil, če ne bi bil pogledal stvari do dna...

Dobrodelna društva v mestu in po okolici imajo polne roke dela. Tekmujejo, kje, kdaj in kako bi se dali iztisniti še kakšni zneski v prid domačim siromakom. No, in v blagajne se le nekaj steka, saj kaže ljudstvo uvidevnost in požrtvovalnost; pa tudi v blagu prihajajo darila. Kriza — višek konjunktura za humanitarnost!

Tako tudi neko humanitarno društvo v naši bližini pobira, zbira, nosi in prosi »vbogajme« v denarju in blagu: pare, dinarčki, kovači, metulji, jurji, živila in

Mariborsko gledališče

REPERTOAR.

Torek, 8. marca ob 20. uri »Groteska sedanjosti«. Ab. B.

Sreda, 9. marca. Zaprto.

Četrtek, 10. marca ob 20. uri »Radikalna kura«. Znižane cene. Gostovanje g. J. Daneša, člana ljublj. drame. Ab. D.

Društvo za podporo revnih učencev.

je imelo predpreteklo nedeljo svoj letni občni zbor. Predsednica je uvodoma izrekla zahvalo mestni občini z gospodom županom na čelu, ki je dala 50.000 Din. Mestni hranilnici za podporo in vsem drugim zavodom in privatnikom, ki se pomagali društvu z denarnimi in materialnimi prispevki.

S temi podporami je bilo mogoče obdarovati 695 otrok z oblekami, obuvalom in perilom. Najvestnejša pomoč pa je bilo vrlo učiteljstvo naših šol, osnovnih in meščanskih, ki vneto podpira društvo ne le s toplo besedo v šoli in javnosti, — temveč žrtvuje zraven obilnega šolskega dela svoj čas za revne učence, podpira prireditve z glasbo, s petjem, ročnimi deli in agitacijo. Izdatno so podprle društvo tudi mariborske dame, osobito neumorno naše Slovensko žensko društvo, Pomladek rdečega križa, tiskarne in uredništva vseh naših listov. Pri volitvah so bili izvoljeni v odbor: Gg. Brandtner, Šparl, Skušek, Rode in dame: Bračić, Jesih, Pinter, Pfrimer, Wögerer, Scheligo, Štupca.

Kako potrebno je delovanje društva za podporo revnih učencev, osobito v sedanjih težkih časih, ni treba poudarjati. In zato apeliramo na vse kroge, naj to društvo tudi nadalje po najboljših močeh podpirajo in naj nihče ne zavrne članskih pristopnic, ki jih bo pooblaščen nabiralec dostavljal strankam. Vsak najmanjši znesek je dobrodošel.

Čajanka »Angleškega krožka«.

Angleški krožek priredi v soboto, 12. t. m. ob pol 18. uri v dvorani Vesne čajanko s peštrim sporedom. Člani in prijatelji društva vabljeni.

SOBOTA 12. III.

obleke — vse to je dobrodošlo. Saj veste: potrebe so velike, sredstva pa majhna! In naše dobro ljudstvo je darovalo, žrtvovalo in prispevalo v fond za siromake, ki so potrebni ter že željno čakajo in stradajo... »No, bo že bo, saj so že zbrani lepi tisočaki!« se tolaži uboga raja. In res! Društvo je tisočake zbralo in kupilo — pisalni stroj! Živela dobrodelnost! X.

Pripomba uredništva: Dali smo prostora temu dopisu radi dobrega namena dopisnikov, ker hoče opozoriti na razne zlorabe na škodo pomožnih akcij in s tem na škodo tistih, ki so v resnični bedi in potrebi in ki si sami ne morejo pomagati. Da se dogajajo zlorabe, to je pa žalibog pojav ne samo pri nas, ampak povsod (baš te dni so ljubljanski časopisi grajali neke take primere); in je tudi skoro nemogoče, pri takih akcijah popolnoma izključiti vsako parasitstvo, najmanj pa tam, kjer so pomožne akcije, kakor baš tu pri nas, šele pred kratkim in na hitro roko organizirane in nimajo še dosti prakse in izkušenj, pa morda tudi ne razpolagajo s potrebnim kontrolnim aparatom.

Kar zadeva podpiranje brezposelnih, bi po našem mnenju bilo edino pravilno, da se preprečijo zlorabe, ako bi pomožne akcije oz. dobrodelne ustanove dajale podpore samo brezposelnim z družinami, oziroma družinam brezposelnih, drugim brezposelnim pa samo v izjemnih in strogo prekontroliranih primerih. Vsekakor je pa enako socialna dolžnost vsakogar, prispevati k pomožnim akcijam, kakor tudi opozarjati jih na vsak znan primer zlorabljanja. Vsa javnost mora podpirati pomožne akcije v njihovem delu, ker le tedaj bo mogoče pravično deliti pomoč tam, kjer je resnična potreba, in preprečiti, da se ne okoristijo z dobrodelnostjo taki, ki podpore niso potrebni niti je zaslužijo.

ŠIRITE »VEČERNIK«!

Sport

Medklubiški odbor LNP.

V nedeljo 13. t. m. bodo te-le tekme: Na igrišču SK Rapida ob 10. dopoldne: prijateljska tekma SK Rapid I:SK Svoboda I; na igrišču ISSK Maribora ob 13.15 prvenstvena tekma SK Železničar rezerva:ISSK Maribor rezerva in ob 14.30 prvenstvena tekma ISSK Maribor I:SK Železničar I. Službujoči odbornik na igrišču SK Rapida g. Marusig, na igrišču ISSK Maribora g. Knez. — Tekme sodijo ti-le sodniki: prijateljsko tekmo SK Rapid:SK Svoboda g. Vesna-čar rez.; prvenstveno tekmo SK Železničar rez.: ISSK Maribor rez. g. Bižak. Sodnika za prvenstveno tekmo ISSK Maribor I:SK Železničar I določi LNP.

Z Dravskega polja

Nova grobova. Umrli je pred dnevi v Framu obče znani in priljubljeni posestnik g. Jožef Černež. Tragična okolnost ga je pokosila v najboljši moški dobi: Trpel je na hudem zobobolju in si je hotel ublažiti bolečine z neko tekočino, pri tem je pa dobil zastrupljenje krvi in ga nobena zdravniška pomoč ni mogla rešiti. Vrlega moža, vzornega gospodarja bodo domačini težko pogrešali. — Pri Sv. Marjeti na Dravskem polju je minuli teden po dolgotrajni mučni bolezni preminul ugledni posestnik g. Martin Ertl. Njegov pogreb je pričal, kako je bil pokojnik priljubljen pri vseh. — Pokojnikova lahka zemljica, preostalim naše sožalje!

Zopet požari. V soboto okoli 4. ure zjutraj je nenadoma začelo goreti na posestvu Jožeta Veberja na Skokah pri Hočah. Požar je upepelil do tal stanovanjsko hišo, gospodarsko poslopje in vso klajo za živino z zrnjem. Škode je okoli 75.000 Din, ki je pa le deloma krita z zavarovalnino. — Enako je minulo sredo pričelo goreti gospodarsko poslopje posestnika Vinka Vindiša v Račah. Kako je ogenj nastal, ni še dognano ne v enem ne drugem primeru, upravičen pa je sum, da ga je podtaknila zlobna roka. Ker so bile vode zamrznjene, je bilo gašenje zelo oteženo.

Iz občine Slivnica. Na zadnji seji občinskega odbora je bil izvoljen nov krajevni šolski odbor, obstoječ iz predsednika g. Ferda Korena, posestnika in župana na Slivnici, odbornikov ga. Franja Čička, Antona Arnuša in Frana Šobernika ter dveh namestnikov gg. Alojza Sušca in Štefana Novačana. — Občina

Zbor nogometnih sodnikov.

Zaradi pomanjkanje sodnikov bo imel poverjenik ZNS g. dr. Planinšek tečaj za pripravnike. Kandidati naj pošljejo pisemne prijave na naslov dr. Odon Planinšek, okrajno sodišče Maribor.

Opozorilo lovcem.

Drugi kožuvinarski sejem v Ljubljani bo nepreklicno 21. in 22. t. m. Ker je to letos zadnja taka prireditev, je nujno potrebno, da lovci pošljejo vso kožuvinovino, ki so jo morda obdržali doma ali pa jo pridobili kasneje po prvem letošnjem sejmu, takoj na »Divjo kožo«, Ljubljana - velesojem. Za ta drugi letošnji sejem je prijavljenih že več uglednih dobrih kupcev, zlasti iz inozemstva.

Darujte za pomožno akcijo!

si namerava nabaviti nov čistilni in sejalni stroj; shrambo zanj bo imela v bivšem gasilnem domu.

Popravek. V sobotni številki »Večernika« se je v poročilo z Dravskega polja vrinila neljuba pomota. Pokojnici Julijana Verglezova in Gradišnikova sta umrli v Račah ne pa kakor je bilo pomotoma javljeno, v Hočah. Tudi poročilo o ponovnem obratovanju tovarne kvasa se tiče tovarne v Račah, ne pa v Hočah. Kar s tem popravljamo.

Novo trgovino je otvoril na Dobrovcih, občina Skoke, g. Kac in s tem ustregel potrebam občanov.

Licencovanje bikov za občino Orehova vas bo 30. t. m. ob 14. uri pri gostilni Lesjak v Slivnici.

Drobiž iz Primorja

Iz goriške pokrajine. Notranjost italijanske planinske kočice na Mangartu je bila tekom dveh mesecev že dvakrat zelo poškodovana. »Piccolo« priznava, da so storili to italijanski turisti, pripadajoči izobraženim slojem, in ne morda slovenski domačini. — V lepem poslopju nekdanje slovenske realke v Idriji so otvorili azil »Italie Redente« za slovensko predšolsko dečo. Sprejetih je bilo takoj večje število otrok. — Posestniku Andreju Čermutu v Logu je izginilo iz omare pet tisoč lir. Čez čas je padel sum na italijanskega delavca Feruglia iz Vidma. Priveden pred sodnike v Gorici je bil obsojen na 1 leto in dva meseca zapora. — Ponarejen denar kroži po goriški pokrajini. Na postaji pri Sv. Luciji so ugotovili ponarejene petake in desetake, v Gorici pa stotake. — Predvojaških tečajev v goriški pokrajini se je udele-

ževalo 580 nabornikov. Preizkušnje pred vojaško komisijo je prestalo 550 fantov. Častniki so ugotovili najboljše izvežbanje po slovenskih središčih. — 32letni Anton Podgornik v Čepovanu je pri čiščenju nekega jarka zadel na naboj, preostali iz vojne. Nastala je eksplozija, ki je odtrgala Podgorniku desno roko in mu izbila eno oko. Prenesli so ga v goriško bolnico. Takih nesreč je še vedno polno dan na dan in po slovenskih vaseh narašča število pohabljenec. Teme-ljito izčiščenje bojnih tal pa še doslej ni bilo izvršeno. — Pri fašističnih smučskih tekmah na Lokvah nad Gorico so se odlikovali Slovenci Miklavč, Cej, Perat, Pavšič, Hrast, Medved, Skok, najboljši je bil Vladimir Matelič iz Kobarida, ki je dovršil 13 km v eni uri, 5 minutah in 50 sekundah. Italijanski udeležniki so ostali v ozadju.

Iz tržaške pokrajine. V tržaških tobačnih tvornicah je bilo zaposlenih nad štiritisoč delavk. Sedaj jih dela samo tretjina, pa še ta se bo baje v kratkem znatno skrčila. — Iz fašistične organizacije v Postojni so izključili Mateja Debevca, ker baje ni več vreden, da bi nosil črno srajco. — Zelo mnogo slovenskih otrok na Krasu nima šolskih knjig, ker so njihovi starši revni. Pokrajinska fašistična zveza in pokrajinski gospodarski svet sta nakazala 500 lir za nabavo knjig kraškimi otrokom, nakar je odrinil v to svr-ho svoj prispevek še tržaški prefekt. — V Dutovljah in okolici napreduje asimilacija po mnenju tržaških fašističnih hierarhov posebno uspešno. Zasluge za to ima domačin cavaliere Božidar Kompare, občinski načelnik in fašistični voditelj

v Dutovljah. Številne so fašistične prireditve. V Koprivi so peli, igrali in deklamirali šolski otroci. Poročilo pravi, da je bilo izvršeno vse sijajno in navzoči Italijani se niso mogli načuditi, da slovenski otroci tako čisto in gladko izgovarjajo italijanščino. — Lani je bilo v Trstu 32.359 inozemcev, Italijanov iz starih provinc je posetilo Trst 135.561. Leta 1925. je bilo došlo v Trst 7937 Jugoslovenov; potem vedno manj in lani jih je bilo samo 3500. —

Zasneženo mesto.

V Podkarpatski Rusiji je pretekli teden tako snežilo, da je sneg zamedel nekatere vasi do streh. V Užgorodu je bil sneg visok 3 do 4 metre. Ljudje so morali delati v zameti hodnike, če so hoteli iz hiš. Ves promet je bil več dni popolnoma ustavljen. Na pomoč je moralo priti vojaštvo, ki je le z največjim naporom vsaj za silo očistilo ceste in železnice.

Optimist in pesimist.

Kakšna razlika je med optimistom in pesimistom?

Postavi ju pred kos sira; opimist bo videl samo sir, pesimist pa samo luknje.

Peterček.

Gospod in gospa sta prišla na obisk in obudujeta malega Peterčka.

»Srčkan otrok! Oči ima prav materine.«

»In nos čisto očeto.«

Peterček se oglasi: »Hlače pa imam od starejšega brata!«

Prizor s krvavih ulic Šanghaja

Japonski vojaki ženejo ujete kitajske ogleduhe na morišče.

Preberite in molčite!

Kako je Lindbergh pobegnil.

Vsa Amerika išče zdaj sinčka Lindberghovega, ki so ga ugrabili banditi, da izsilijo odkupnino. Ampak že prej enkrat so izsiljevalci drznega zmagovalca Atlantskega oceana spravili v strah in nemir, da ga celo pripravili do tega, da se je predčasno oženil. Je to prigodba, ki se zdi kakor kak kolportažni roman, a je resnična. Sam policijski šef mesta Milton v državi Massachusetts, James R. Travers jo je obelodanil, in če kdo vé vse njene podrobnosti, je to gotovo on.

Dekliško ime sedanje Linberghove žene je bilo Ana Morow. Njena petnajstletna sestra Constance je študirala na akademiji v Miltonu. Dne 26. aprila 1929 je prejela dijakinja Constance to pismo:

»Preberite to in molčite! Nikomur ne povejte ničesar o tem pismu, če Vam je življenje ljubo. Vaš oče se duši v denarju. Vi morate storiti to, kar Vam zapovem. Ako tega ne storite, morate umreti. Mlada Smithova je prejela pismo, enako kakor je to. Ona je izblebela. Oče jo je dal zastražiti. A videli ste, kako je izginila. Zgodila se bo z Vami istotako, ako zinite le besedico. Corbetova in Arnoldova, obe sta bili obkoljeni od policije. Veste, da jima nič ni pomagalo. Samo če ubogate, si morete rešiti življenje. Takoj boste pisali Vašemu očetu in zahtevali od njega 50.000 dolarjev. Ako bo izkušal mene ukaniti in zasledovati, potem boste Vi izginili tako gotovo, kakor vzhaja in zahaja solnce. Dali bi boste nakazati denar od očeta v

malih bankovcih. Uničite moje pismo! Svetujte Vašemu očetu, naj se za Boga nikar ne upira, in naj nikar nikogar ne pošilja ali pride sam, ker bi bila to Vaša smrt. Do 10. maja imate čas, da priskrbite denar. Dobili boste še drugo pismo, ki Vam bo natančno povedalo, kaj morate storiti. Ne bojte se ničesar, ako boste molčali.«

Constance je čitala to pismo v salonu kolegij. Po stenah so visele slike prejšnjih dijakinj. Iz črnega okvira je gledala nesrečna Francis Smithova, najboljša učenka akademije: na petek 13. januarja 1928 je bila izginila brez sledu. Tri tedne pozneje so ribiči njeno grozno okrnjeno truplo potegnili iz reke Connecticut. Poleg njene slike sta viseli, tudi v črnih okvirih, slike Alice Corbetove in Dorothy Arnoldove. Tudi ti dve deklici sta bili izginili; niso našli več sledu ne o eni ne o drugi...

Constance ni molčala. Še isti večer se je posvetovala s svojim ravnateljem, ki je telefonično poklical očeta in mater. Tudi Lindbergh, zaročenec njene sestre Ane, je prišel. In potem so zaupali stvar policijskemu šefu v Miltonu, Jamesu Traversu. Ampak vsi so varovali strogo tajnost, nobeno nepoklicano uho ni zvedelo, za kaj gre.

Točno na 10. maja je prišlo drugo pismo:

»Vi imate v soboto, 18. maja ob 7. uri 10 minut popoldne zapustiti svojo sobo. Pojdite po Brook-Roadu in čez most. Tam vstopite v avtobus in prestopite v Mahapan Squareu v drugega. Peljete se do Hyde-parka. Zopet menjati avtobus. V Detham Center. Zopet prestopiti. Peljati se do West-Woouda. Tam greste po Crow-Streeti gor in štejete obločni-

ce. Pri šestih morate kuverto, v kateri bo 50.000 dolarjev, vreči čez vrtni zid. Načrt Vaše poti je priložen. Molčati!«

Zanimivo, da je označena hiša bila last generala C. R. Edwardsa, poveljnika 26. Yankee-divizije v svetovni vojni. A bila je prazna, general je bil odpotoval.

Sklenili so: Constance bodo v noči od 17. na 18. maja nadomestili z dvojnico, njej podobno deklico. Vsa policija se mobilizira. Na stotine oči bo stražilo pot od Milton-Collega (akademije) tja do hiše generala Edwardsa. Tam v bližini sta stali dve prazni hiši. Na skrivnem, popolnoma neopaženo so ju spremenili v pravcati trdnjavi. Za vsakim oknom je prežala strojna puška, ostro namerjena na šesto obločnico.

V noči od 17. na 18. maja se je na miltonsko letališče spustilo letalo. Iz njega je stopil Lindbergh. Tam v razsvetljeni sobi njegov bodohče svakinje je sedela pogumna dvojnica. Constance so pa skrivaj iz kleti in za plotovi povedli do aeroplana. Njeno pot je stražil špalir nevidnih policistov, njeno hojo so varovale pištole, strojne puške, bombe s plinom za soljenje. Ne da bi živa duša le najmanj kaj opazila. Constance je smuknila v letalo, Lindbergh je pognal propeler, in veliki ptič se je dvignil proti zvezdnatemu nebu.

18. maja, ob 7. uri zvečer. Dozdevna Constance Morrow, mala, vrla, neustrašena dvojnica, zapusti stanovanje in koraka predpisano pot, prestopa po predpisih iz avtobusa v avtobus; je dospela v West-Wood in stopa po Crow-Streeti gor. Zdaj stoji, tema je že, v luči šeste obločnice. Njena senca pada na vrtni zid. Zdaj potegne kuverto, v kateri so

seveda samo nastriženi papirčki, iz žepa...

Na vseh oknih stražijo ostre oči. Na tucate jeklenih cevih, srepih in črnih, je namerjenih na belo liso tam pod obločnico. Tu — ali je počil strel? Ali že praske-tajo strojnice?

Nič! Mla tišina majskega večera. Rahlo šušče je padlo pismo čez vrtni zid. Pogumna deklica stisne glavo med rame in zbeži. Nič se ne zgane.

Cele tedne je policija stražila tisti kraj. Nihče ni prišel po pismo.

Constance je spet na očetovem domu. Vse je šlo po sreči, samo na nekaj niso pomislili: da se ima Charley A. Lindbergh v kratkem poročiti in da bo na stotine reporterjev, na stotine fotografov oblegalo hišo. Kako lahko bi se mogel med njimi skrivati pisec tistega pisma, izsiljevalec, morilec!

V noči na nedeljo, 26. maja 1929 so policisti v bližini Morrowove hiše prijeli nekega Meksikanca, ki je izgledal sumljivo. Rekel je, da je prišel Lindberghu ponuditi neko iznajdbo.

Ampak Lindberghu je bilo zdaj zado- sti. Poslali so po župnika. In 27. maja je bila poroka. Lindbergh in njegova mlada žena sta splezala v letalo in odletela v svoje medene tedne. In vsa Amerika si je belila glavo, zakaj se je Lindbergh prej oženil, kakor je bilo napovedano, in zakaj je odletel.

Šele lani se je razkrila ta tajna. Policijski šef Travers je vso stvar povedal, ker si je rekel, da je pisec tistega pisma med tem že opustil svoje namere. In se nikoli ni moglo dognati, od koga je bilo pismo, ki je pričelo z besedami: Preberite in molčite!

Curren Bell: 7

63

Lowoodska sirota

»Ne, zares, gospa Fairfax!« sem vzkliknila užaljena, »prav nič ni podoben mojemu očetu. Mr. Rochester se mi zdi in je tako mlad, kot so drugi možje v petindvajsetem letu.«

»In Vas res jemlje iz same ljubezni?« je vprašala.

Nje hlad in prezir sta mi iztisnila solze.

»Zal mi je, da Vas boli,« je nadaljevala vdova, »toda mladi ste še in malo vajeni moških, pa sem Vas morala posvariti. Star pregovor pravi, da ni vse zlato, kar se svetli. Bojim se, da bom tudi v tem slučaju nekaj ugotovili, kar se bo hudo razlikovalo od tistega, kar Vi pričakujete.«

»Ali sem tako strašilo, da me Mr. Rochester ne bi mogel resnično ljubiti?«

»Ne, prav zali ste in vsak dan ste lepši. Rekla bi, da Vas ima gospodar prav rad. Venomer sem čutila, da Vas ima rajši kot druge. Včasih mi je bilo malo težko, ko sem videla, kako Vas odlikuje, in rada bi Vas bila posvarila. A niti domnevala nisem, da bi se utegnulo iz tega kaj hudega izleči. Taka sumnja bi Vas bila prestrašila, če ne užalila. Bili ste tako skromni, tako čudno čedni in pametni; bila sem prepričana, da Vas lahko prepustim lastnemu varstvu. Ne morem Vam povedati, kaj sem sinoči pretrpela, ko sem Vas iskala po vsej hiši in nisem mogla najti ni Vas ni gospodarja. Potem pa ste se opolnoči vrnili z njim!«

»No, pustiva to zdaj!« sem ji segla nestrpno v besedo, »samo da je bilo vse v redu!«

»Upajmo, da bo vse tudi dobro končalo,« je vzkliknila, »toda verujte mi, da ne morete biti nikoli prepričani. Ne zaupajte ni sebi ni Mr. Rochesteru. Plemiči njegovega rodu ne jemljejo svoje vzgojiteljice.«

Hotela sem se res ujeziti, pa je prišla Adelka. »Pustite me, da grem z Vami v Millcote!« je hitela. »Mr. Rochester me neče, dasi je še toliko prostora v kočiji. Prosite ga, naj me pusti z Vami, mademoiselle.«

»Saj ga bom prosila, Adelka!« sem ji obljubila. Odhitela sem z njo, vsa srečna, da sem se iznebila svoje mračne svariteljice.

Kočija je bila pripravljena. Prihajala je pravkar okoli ogla in gospodar je šel čez tlak. Pilot ga je spremljal in skakal zdaj naprej, zdaj nazaj.

»Adelka bi se rada peljala z nama. Ali sme, sir?«

»Dejal sem ji, da ne. Ne maram otročaje! — Le Vas hočem s sabo.«

»Naj gre z nama, Mr. Rochester, bolje bo tako!«

»Na noben način. Bila bi nam le v napotje.«

Prav oblastno je govoril in gledal, mene pa so gnetle besede gospe Fairfax in njeni dvomi so me dušili. Moje nade so se mi zdele mahoma neosnovane in negotove. Vera v moč nad njim mi je malone povsem splahnela. Že sem mu hotela pritegniti, ne da bi ugovarjala, a ko mi je pomagal v kočijo, mi je pogledal v lice.

»Kaj pa imate?« je vprašal. »Vse solnce Vam je izginilo z obraza. Ali Vam je res kaj na tem, da naju ta nepridipray spremlja? Ali Vam bo sitno, če jo pustiva doma?«

»Mnogo draže bi mi bilo, ko bi šla z nama.«

»Potem pa skoči po čepico in da se vrneš kot blisk!« je kriknil Adelki.

Neverjetno hitro je bila spet pri naju.

»Koniec konca ne bo nič zaleгло, če nam pokvari izlet,« je dejal, »ko pa bom kmalu lastnik Vaše osebe, Vaših misli in besed za vse življenje.«

V kočiji me je Adelka poljubovala in se mi zahvaljevala za posredovanje, a gospodar jo je neutegoma posadil v kot poleg sebe. Pokukala je k meni, tako resen sosed ji ni bil pogodu. Ker je bil videti tako slabe volje, bi se mu ne bila upala šepetati svojih opomb, niti ga česa vprašati.

Zajutrek!

Hrenovka ali golaš, kruh in deci traminca — Schmitzbergerja — za 4.50
Din. Kosilo 6.—, večerja 5.— Din. dobite v restavraciji Senica, Tattenbachova. 16-a

Kovčke,

aktivke, ročne torbice, nahrbtnike, gamaše itd. po najnižjih cenah priporočila I. Kravos, Aleksandrova 13. 15

Prodamo štedilnik.

Vprašati pri hišnici Cankarjeva ul. 1. 806

Frizerka,

ki zna dobro ondulirati, manikirati, barvati lase in blondirati, išče nameščenja pod ugodnimi pogoji. Vprašati Ruška cesta 7/II pri g. Zundre. 801

Dva sokolska tečajnika

iščeta stanovanje s hrano, po možnosti srbsko. Naslov je pustiti v upravi »Večernika«. 794

»Pustite jo k meni,« sem prosila, »ker Vas bo motila, sir. Na tej strani je dovolj prostora.«

Podal mi jo je kakor kako mače. »V šolo jo pošljem,« ji je zagrozil in se nasmehnil.

Adelka ga je čula; vprašala je takoj, ali pojde v šolo brez mene.

»Da,« je odgovoril, »na vsak način brez gospodične, ker le-ta pojde z mano na luno, kjer si poiščeva jamo v kaki beli dolini med ognjeniki in kjer bodeva čisto sama živela.«

»Tam gospodična ne bo imela kaj jesti in bo za lakoto umrla,« je menila Adelka.

»Pobiral bom mano za zajutrak in večerjo. Ravni in obronki gor so beli od mane, Adelka.«

»In kje najde drv, če bi se rada ogrela?«

»Iz gor puhti ogenj. Če jo bo zeblo, jo ponese na kak hrib in jo položim na rob žrela.«

»Tam ji ne bo udobno. Tudi obleko bo znosila; kje dobi novo?«

Mr. Rochester je priznal, da ga je nagnala v zadrego. »Hm!« je dejal, »Kaj bi ti storila, Adelka? Potrudi se, da najdeš kak pripomoček. Kaj misliš, ko bi si skrojila obleko iz belega ali rdečega oblaka? Iz mavrice dobi prav lep pas.«

Adelka je nekaj časa mozgala, potem pa odkimala: »Ne, ne, zanj je še bolje na zemlji! Saj bi se dolgočasila, ko bi morala živeti samo z Vami na mesecu. Da sem gospodična, bi nikoli ne šla z Vami.«

»Adelka, lej to polje!« Bili smo že zunaj vnanjih vrat in počasi smo se majali po gladki cesti proti Millcoteu. Nevihta je bila oprava ves prah, po dežju osveženo grmovje in drevje je živo zelenelo.

»Po tem polju sem se pred kakimi štirinajstimi dnevi pozno zvečer sprehajal. Ker sem bil utrujen, sem sedel na prelaz. Izvlekel sem knjižico in svinčnik in začel opisovati nesrečo, ki me je bila doletela pred davnim časom. Zelo sem hitel, ker mrak se je že prijemal zemlje. Nenadoma nekdo pride in se ustavi pred menoj. Pogledam in vidim majhno stvarco, ki skriva lice za pajčevinasto tenčico. Pomignem ji, naj stopi k meni. — Prav nič ji nisem rekel, besedice ni znila. Pomenkovala sva se z očmi.«

»Rekla mi je, da je vila iz vilinskega dvora; prišla je, da me osreči. Vabila me je, naj ji sledim iz hrupnega sveta v samotni kraj — nemara na mesec. Pravila mi je o jami iz alabastra in o srebrnem dolu, kjer bi mogla bivati. Rekel sem ji, da grem prav rad z njo, a opozoril sem jo, da nimam peroti.«

»Oh,« me je tolažila, »to nič ne de! Na čarobni obroček, ki odstrani vse zapreke,« in ponudila mi je zlat prstan. »Natekni mi ga na četrti prst leve. In tvoja bom in ti boš moj; ostavila bova zemljo in tam bova našla nebesa.« Spet je pokazala proti luni. Prstan, Adelka, se je prelevil v zlatnik, a kmalu ga spet prekujem v prstan.«

»A kaj se to tiče naše gospodične? Meni ni do vile. Rekli ste, da vzamete gospodično s seboj na mesec —?«

»Gospodična je vila,« ji je tajnostno šepnil. Dejala sem ji, naj se ne meni za njegovo brbljanje, a tudi dete je pokazalo pravo francosko nezaupnost, imenovavši Mr. Rochesterja pravega lažnika; zagotovljala mu je, da ji prav nič ni do njegovih bajk, in da vil ni, in ko bi jih tudi kaj bilo, bi se mu nikoli ne prikazale, nikar da bi mu nosile prstanov in ga jemale s seboj na luno.

Ura, ki sem jo prebila v Millcoteu, je bila precej mučna. Mr. Rochester me je zavlekel v trgovino s svilo, kjer bi si morala izbrati vsaj pol tucata oblek. Mrzila sem to barantanje in prosila za odlog: ne, takoj bi morala vse obaviti. Šepetaje sem mledovala tako dolgo, dokler se ni pol tucata oprav skrčilo na dve obleki, ki jih je pa hotel na vsak način sam izbrati. Strahoma sem sledila njegovim očem preko razkošnih polic. Zaustavile so se mu na bogati svili najdivnejše ametistne barve in na krasnem rdečem satenu. Trudila sem se mu dokazati, da bi mi prav tako lahko kupil zlato krilo in srebrni klobuk, ker bi se nikoli ne drznila nositi teh oblek. S težkim naporom sem ga pregovorila, da je končno izbral trezen črn saten

in bisernasto-sivo svilo. »Naj bo za zdaj,« se je grozil, »a videl te bom še tako pisano kot kako cvetlično gredo.«

Zelo sem bila vesela, ko sem ga izvlekla iz trgovine s svilo in pozneje iz prodajalne z dragulji. Več mi je kupoval, huje mi je gorelo lice od nevolje in sramu. Ko sem sela vsa trudna in vročična v kočijo, sem se spomnila pisma, ki ga je bil pisal stric John Eyre uni z namenom, da me pohčeri in mi zapiše svoje imetje. »To bi bila prava uteha,« sem si mislila, »ko bi imela kako dediščino, pa naj bi bila še tako neznanca. Ne morem prenašati, da me Mr. Rochester oblači kot kako lutko in da sedim kot druga Daraja pod zlato ploho. Pisala bom stricu Johnu, da se možim. Ko bi imela kaj nade, da kdaj pomnožim Rochesterko imetje, bi laglje prenašala ženinoovo radodarnost.« Potolažena, sem se spet upala pogledati svojemu gospodarju in zaročencu v oči, ki so doslej trmasto iskale moje. Smehljaj se je, kakor se smeje sultan robu, obogativši ga z zlatom in dragulji. Krepko sem mu stisnila roko, ki je iskala venomer mojo, potem pa sem jo odrinila, vso rdečo od strastnega ožetja.

»Ni treba, da me tako pogledujete,« sem ga zavrnila, »če ne odnehate, ne bom nosila drugega kot svoje stare lowoodske krpe do konca vseh dni. K poroki pojdem v tem lilastem krilu iz bombaževine; iz bisernasto-sive svile si napravite jutrnjo haljo, iz črnega satena pa brez števila telovnikov.«

Zahikikal je in si pomel roke. »Oh, kako lepo je, če kaj pove!« je vzkliknil, »kako je originalna, kako dovtipna! Ne hotel bi zamenjati svoje angleške deklice za ves sultanov harem, z dražestnimi očmi in oblaki v vsem!«

Namigavanje o jutrnjih odnošajih me je spet zbudilo. »Niti najmanj Vam ne bom nadomeščala harenata,« sem rekla, »torej me tudi ne imejte za enako vredno s tistimi damami. Če se Vam v tem pogledu kaj sanja, potem pa le hitro in brez odlašanja v Carigrad! Tam uporabite za nakup sužnjev vse tiste prihranke, ki jih tukaj ne morete pametno potrošiti.«

»Kaj pa boste Vi počeli medtem, ko se bom pogajal za toliko in toliko ton mesa in za primerno zbirko črnih oči, Janica?«

»Pripravljala se bom, da postanem misijonarka, ki bo propovedovala tistim robom svobodo — ne izvemši robin Vašega harema. Vanj zlezem in izzovem upor, Vas, kot pašo, pa hipoma zgrabimo in okujemo v železo. Ne bodo Vas rešili okovov, dokler ne podpisete listine, ki bo bolj svobodoljubna kot vse, ki jih je kdaj izdal kak despot.«

»Prav rad bi se ti predal na milost in nemilost, Jana.«

»Nič milosti bi ne dočakali, Mr. Rochester, ko bi me pogledali s takimi očmi, ker bi bila prepričana, da ste le v sili podpisali in bi ulete takoj prelomi!«, ko bi se Vam nudila prva prilika za to.«

»No, Jana, kaj pravzaprav zahtevate od mene. Bojim se, da bom moral razen cerkvene poroke prestati še drugo, zasebno. Izgovoriti si kanite še posebne pravice — naštejte mi jih!«

»Zahtevam le lalko srce, sir, ki bi ga ne obteževale nikake obveznosti. Ali še pomnite, kar ste dejali o Célini Varen? O njenih diamantih, kašmirih in drugih stvarih, ki ste jih dami poklanjali? Ne hotela bi biti Vaša Celina. Ostala bom Adelkina vzgojiteljica; tako si zaslužim hrano in stanovanje, pa še trideset funtov povrh na leto. Od tega si nakupim obleke in od Vas ne bom drugega zahtevala kot —«

»No, kaj takega?«

zastopnik se sprejme

Inserirajte!

Sotra

najpreglednejša kartotela

Soklič, Maribor Tel. 2510

**NAJNOVEJŠE
MODNE LISTE**

Sivilje pozor!

za pomlad
in poletje

dobite v knjigarni in papirnici
TISKOVNE ZADRUGE
MARIBOR, ALEKSANDROVA CESTA 13

Razpošiljamo jih tudi po povzetju! Dopisnica zadostuje!

Pristopajte k „Vodnikovim družbi“!

Sobico,

opremljeno z elektr. lučjo, oddam so-
lidnemu gospodu. Jenkova ulica 5, vra-
ta 2. 808

Sobo,

zračno, čisto, blizu ženskega učitelji-
šča išče gospodična. Ponudbe pod
»Gospodična« na upr. Večernika. 800

Lepo snažno sobo

in kuhinjo oddam takoj dvema mirni-
ma osebama. Pobreška cesta 21, Ma-
ribor. 811

Gospoda

sprejem kot sostanovalca. Židovska
ulica 12/I. 809

Za dobro podjetje iščem družabnika

z Din 15.000. Ponudbe na upravo »Ve-
černika« pod »Dobiš eksistenco«. 802

Dva gospoda sprejem

na hrano in stanovanje za Din 450.—
Studenti pri Mariboru, Zrinjskega uli-
ca 13. 810